

24.03.2020

TARCZA ANTYKRYZYSOWA – CO ZMIENIA?

Truple
Konarski
Podrecki
& Wspólnicy

TKP

UŁATWIENIA DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

- **zapewnienie możliwości działania zarządów oraz rad nadzorczych spółek w sytuacji nadzwyczajnych wydarzeń, które mogą mieć wpływ na wewnętrzną organizację spółek handlowych;**

Projektowana zmiana Kodeksu spółek handlowych wprowadza możliwość odbywania posiedzeń zarządu oraz rady nadzorczej, a także podejmowania uchwał przez te organy, przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, bez konieczności zawarcia w umowie lub statucie spółki stosownej regulacji umożliwiającej taki tryb odbywania posiedzeń i podejmowania uchwał. Rozprzestrzenianie się choroby COVID-19 oraz stosowane środki ochrony mające na celu ograniczenie związanego z tym zagrożenia (w tym m.in. poprzez zarządzenie obowiązkowej izolacji osób – tj. kwarantanny) powodują istotne ryzyko paraliżu decyzyjnego dla blisko 500.000 spółek kapitałowych tworzących polską gospodarkę, w tym spółek publicznych. Projektowane zmiany umożliwią zatem prawidłowe funkcjonowanie spółek również w nadzwyczajnych okolicznościach związanych z ogłoszonym w Polsce stanem epidemii. Podkreślenia wymaga także, iż Kodeks spółek handlowych dopuszcza w obecnym brzmieniu uczestnictwo w radzie nadzorczej, zgromadzeniu wspólników oraz na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, jeżeli stosowne uprawnienie wynika z postanowień umowy spółki lub statutu.

Projekt nie wprowadza w odniesieniu do udziału na zgromadzeniu wspólników oraz na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy możliwości korzystania ze środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, bez konieczności zmiany umowy.

- **częściowe wyłączenie ustawowej odpowiedzialności członków organów spółek za działania lub zaniechania prowadzące do wyrządzenia szkody spółce**

Projekt zakłada, że za szkodę wyrządzoną działaniem lub zaniechaniem sprzecznym z prawem lub postanowieniami umowy spółki, o której mowa w art. 293 § 1 albo art. 483 § 1 k.s.h. polegającą na:

- nie ustaleniu lub nie dochodzeniu od drugiej strony umowy o udzielenie zamówienia publicznego należności powstałych w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy w sprawie zamówienia publicznego na skutek okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19;
- zmianie umowy w sprawie zamówienia publicznego, polegające w szczególności na zmianie terminu wykonania umowy lub jej części, czasowym zawieszeniu wykonywania umowy lub jej części, zmianę sposobu wykonywania dostaw, usług lub robót budowlanych, zmianę zakresu świadczenia wykonawcy i odpowiadającą jej zmianę wynagrodzenia wykonawcy (o ile wzrost ceny spowodowany każdą kolejną zmianą nie przekroczy 50 % wartości pierwotnej umowy)

członkowie zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej oraz likwidatorzy nie odpowiadają wobec spółki.

- **powstanie możliwości udzielenia ze środków Funduszu Pracy jednorazowej pożyczki na pokrycie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy w wysokości 5 tys. zł na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy z 6 miesięcznym okresem karencji, z możliwością umorzenia w przypadku niezmnieszenia stanu zatrudnienia.**

Projekt zakłada, że starosta może, na podstawie umowy udzielić jednorazowo pożyczki w wysokości do 5 tys. złotych, na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy, który prowadził działalność gospodarczą przed dniem 1 marca 2020 roku. Oprocentowanie pożyczki jest stałe i wynosi w skali roku 0,05 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski. Okres spłaty pożyczki nie może być dłuższy niż 12 miesięcy, z karencją w spłacie kapitału wraz z odsetkami

przez okres 6 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki. Pożyczka wraz z odsetkami podlega umorzeniu, pod warunkiem, że mikroprzedsiębiorca przez okres 6 miesięcy od dnia jej udzielenia nie zmniejszy stanu zatrudnienia w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy w stosunku do stanu zatrudnienia na dzień 29 lutego 2020 roku. Umorzenie stanowi pomoc udzielaną zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis. Formą zabezpieczenia spłaty udzielonej pożyczki jest weksel własny in blanco lub inna forma zabezpieczenia ustalona przez strony umowy.

■ **możliwość przesunięcia terminów sporządzenia, zatwierdzenia i przekazania do KRS sprawozdań finansowych**

Projekt zakłada, że Minister Finansów może określić w rozporządzeniu inne terminy wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu m.in. sprawozdań finansowych (przypadającego później niż 6 miesięcy po upływie roku obrotowego). W takim przypadku zwyczajne zgromadzenie wspólników oraz zwyczajne walne zgromadzenie, na których powinno zostać zatwierdzone sprawozdanie finansowe spółki, powinny odbyć się do dnia wskazanego w tym rozporządzeniu.

■ **obniżenie o 90 % czynszu za okres, gdy najemca lokalu nie prowadził działalności w obiekcie handlowym o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m.kw. w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub epidemii, chyba że umowa przewiduje korzystniejsze dla najemcy rozwiązanie.**

■ **przedłużenie terminu na zwrot wpłat klienta w przypadku niemożności zorganizowania wydarzenia z powodu epidemii (dot. organizacji wystaw i kongresów lub działalności kulturalnej, rozrywkowej, rekreacyjnej, sportowej, organizującej wystawy tematyczne lub imprezy plenerowe) do 180 dni od rozwiązania umowy, możliwy voucher w zamian za odstąpienie od rezygnacji z umowy;**

- **wsparcie finansowe twórców i artystów, których działalność nie mogła być kontynuowana w obecnej formie w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, albo mogłaby być kontynuowana pod warunkiem zmiany formy upowszechniania tej działalności – wsparcie będzie możliwe w trakcie trwania stanu zagrożenia epidemicznego lub epidemii, jak również w terminie 12 miesięcy od ogłoszenia ich odwołania;**
- **zmiany w Prawie zamówień publicznych w zakresie obowiązku wzajemnego informowania się o wpływie okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte wykonanie umowy, możliwości dokonania zmiany umowy, niedochodzenia należności, w tym kar umownych oraz zwolnienie z kar z ustawy o naruszenie dyscypliny finansów publicznych, odstąpienie od dochodzenia należności;**
- **umożliwienie bankom przedłużenia (odnowienia) lub innych modyfikacji warunków finansowych uprzednio udzielonych przedsiębiorcom z segmentu MŚP, którzy znaleźli się w szczególnej sytuacji wskutek wystąpienia stanu zagrożenia epidemiologicznego – modyfikacja warunków nie będzie prowadziła do pogorszenia sytuacji kredytobiorcy;**
- **czasowa rezygnacja z zakazu wykonywania czynności związanych z handlem w niedziele dot. rozładowywania, przyjmowania i ekspozycji towaru pierwszej potrzeby oraz powierzania pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania takich czynności (w okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii oraz 30 dni od dnia ich odwołania).**
- **przedłużenie na dotychczasowych warunkach czasu obowiązywania umowy najmu (zarówno lokali mieszkalnych, jak i lokali o innym przeznaczeniu) do dnia 30 czerwca 2020 r. na podstawie oświadczenia woli najemcy;**

- przesunięcie o 3 miesiące terminu obowiązku zgłoszenia informacji do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych (AML);

ZMIANY W ZAKRESIE PODATKU DOCHODOWEGO OD OSÓB FIZYCZNYCH

- **Możliwość rozliczeń strat**

podatnicy uzyskają możliwość jednorazowego obniżenia o wysokość straty poniesionej w 2020 r. z pozarolniczej działalności gospodarczej, lecz nie większej niż 5000000 zł, dochodu uzyskanego 2019 r. z prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej, za pomocą korekty zeznania. Warunkiem jest zaistnienie co najmniej 50% obniżki przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej w roku 2020 r. w stosunku do roku uprzedniego. Jest to oczywiście możliwość rozliczenia, która nie wyklucza rozliczenia straty na zasadach ogólnych.

- **Zwolnienia podatkowe**

zwolnione od podatku dochodowego będą m.in. otrzymane w 2020 r. przez podatników prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą przychody z tytułu wsparcia gwarancyjnego, dopłat do kredytów oraz dopłat do oprocentowania kredytów. Również zwolnione od podatku dochodowego będą świadczenia postojowe, lecz jedynie w zakresie przyznanym przez specustawę.

- **Możliwość odliczania określonych darowizn**

podatnicy uzyskają możliwość odliczenia od podstawy opodatkowania nieodliczonych darowizn przekazanych w 2020 r. na przeciwdziałanie COVID-19. Pamiętać należy, iż poprzez przeciwdziałanie należy rozumieć szeroko ujętą profilaktykę, zwalczanie zakażeń, zapobieganie rozprzestrzenianiu się COVID-19, jak i zwalczanie skutków choroby. Pamiętać należy, iż darowizny uprawniające do przedmiotowego odliczenia muszą być wykonane wyłącznie na rzecz podmiotów wykonywujących działalność leczniczą ujętych w stosownym wykazie oraz Agencji Rezerw Materiałowych lub Centralnej Bazy Rezerw Sanitarно-Przeciwepidemicznych w wypadku przekazania darowizny z przeznaczeniem na cele wykonywania zadań ustawowych.

■ **Odroczenie wpłat zaliczek przez płatników**

w zakresie zaliczek na podatek pobranych w marcu i kwietniu 2020 r. a dotyczących przychodów z:

- stosunku służbowego;
- stosunku pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczego stosunku pracy;
- zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego wypłacanych przez płatników.

dojdzie do odroczenia wykonania obowiązku do dnia 1 czerwca 2020 r. Przesłanką zastosowania zmiany terminu wpłat jest poniesienie przez płatnika negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19. Odpowiednio zastosowanie znajdzie również odroczenie w zakresie przychodów z działalności wykonywanej osobiście, o której mowa w art. 13 pkt 8) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, oraz w zakresie przychodów z niektórych praw majątkowych.

■ **Odroczenie podatku od przychodów ze środka trwałego stanowiącego budynek**

przedłużony zostanie do dnia 20 lipca 2020 r. termin zapłaty podatku od przychodów ze środka trwałego będącego budynkiem za miesiące od marca do maja 2020 r. jeżeli spełnione zostaną kumulatywnie dwie przesłanki. Konieczną przesłanką jest poniesienie przez podatnika w danym miesiącu negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID 19, natomiast druga przesłanka może być spełniona alternatywnie, jeżeli:

- zaistnieje w danym miesiącu roku 2020 r. co najmniej 50% obniżka przychodów pozarolniczej działalności gospodarczej w stosunku do danego miesiąca w roku poprzednim, a więc przykładowo porównywać należy marzec 2020 r. z marcem 2019 r. albo
- podatnik w 2019 r. stosował formę opodatkowania, w przypadku której nie ustala się przychodów albo
- podatnik rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej w ostatnim kwartale 2019 r. i nie uzyskał w tym okresie przychodów albo
- rozpoczął działalność w 2020 r.

Ustawa precyzuje również rozumienie średnich miesięcznych przychodów jako kwotę stanowiącą iloraz przychodów uzyskiwanych z działalności gospodarczej uzyskanych w roku, w którym podatnik rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej, i liczby miesięcy, w których była prowadzona przedmiotowa działalność.

■ **Odroczenie ulgi na złe długi**

przy zastosowaniu analogicznych przesłanek jak w powyżej dojdzie do odroczenia zwiększenia dochodu z tytułu ulgi na złe długi. Na mocy powyższej zmiany podatnicy, którzy nie wykonali zobowiązania pieniężnego w ciągu 90 dni od terminu zapłaty nie będą zobligowani do zwiększenia dochodu stanowiącego podstawę obliczenia zaliczki o zaliczaną do kosztów uzyskania przychodów wartość zobowiązania do zapłaty tego świadczenia pieniężnego.

ZMIANY W ZAKRESIE PODATKU DOCHODOWEGO OD OSÓB PRAWNYCH

w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych dojdzie również do, na zasadach analogicznych jak powyżej opisane w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych, do zmian w zakresie:

■ **Możliwości rozliczenia straty za rok 2020 r.**

podatnicy, którzy ponieśli stratę w roku podatkowym, który rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2020 r. a zakończy się po dniu 31 grudnia 2019 r., lub rozpoczął się po dniu 31 grudnia 2019 r. a przed dniem 1 stycznia 2021 r. będą uprawnieni do jednorazowego obniżenia o wysokość straty poniesionej w powyżej wskazanym roku podatkowym do wysokości 5 000 000 zł, Warunkiem jest zaistnienie co najmniej 50% obniżki przychodów z określonej działalności w roku podatkowym bezpośrednio poprzedzającym pierwszy rok podatkowy. W razie nieskorzystania z opisanej możliwości podatnik będzie uprawniony do rozliczenia straty na zasadach dotychczasowych.

■ **Zwolnienia podatkowego określonych środków otrzymanych w związku z specustawą**

zwolnieniu podlegać będą m.in. osiągnięte w 2020 r. przez podatników przychody z tytułu wsparcia gwarancyjnego, dopłat do kredytów oraz dopłat do oprocentowania kredytów uzyskane na podstawie specustawy.

■ **Możliwości odliczenia określonych darowizn**

podatnicy uzyskają możliwość odliczenia od podstawy opodatkowania nieodliczonych darowizn przekazanych w 2020 r. na przeciwdziałanie COVID-19. Poczynione wcześniej w kontekście podatku dochodowego od osób fizycznych ustalenia dotyczące rozumienia przeciwdziałania COVID-19 pozostają bez zmian. Pamiętać należy, iż darowizny uprawniające do przedmiotowego odliczenia muszą być wykonane wyłącznie na rzecz podmiotów wykonywających działalność leczniczą ujętych w stosownym wykazie oraz Agencji Rezerw Materiałowych lub Centralnej Bazy Rezerw Sanitarno-Przeciwdemicznych w wypadku przekazania darowizny z przeznaczeniem na cele wykonywania zadań ustawowych.

■ **Przedłużenia płatności podatku od przychodów ze środka trwałego będącego budynkiem**

przedłużony zostanie do dnia 20 lipca 2020 r. termin zapłaty podatku od przychodów ze środka trwałego będącego budynkiem za miesiące od marca do maja 2020 r. jeżeli spełnione zostaną kumulatywnie dwie przesłanki. Konieczną przesłanką jest poniesienie przez podatnika w danym miesiącu negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID 19, natomiast druga przesłanka może być spełniona alternatywnie, jeżeli:

- zaistnieje w danym miesiącu roku 2020 r. co najmniej 50% obniżka przychodów w stosunku do danego miesiąca w roku poprzednim, a więc przykładowo porównywać należy marzec 2020 r. z marcem 2019 r. albo
- podatnik w 2019 r. stosował formę opodatkowania, w przypadku której nie ustala się przychodów albo
- podatnik rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej w ostatnim kwartale 2019 r. i nie uzyskał w tym okresie przychodów albo
- rozpoczął działalność w 2020 r.

■ **Odroczenie ulgi na złe długi**

przy zastosowaniu analogicznych przesłanek jak w powyżej dojdzie do odroczenia zwiększenia dochodu z tytułu ulgi na złe długi.

INNE ZMIANY W MATERIALNYM PRAWIE PODATKOWYM

- **przesunięcie wprowadzenia matrycy stawek VAT, które miały wejść już z dniem 1 kwietnia bieżącego roku, na dzień 1 lipca 2020 r.**
- **odroczony zostanie obowiązek nowego raportowania JPK_VAT na dzień 1 lipca 2020 r.**

Odroczone wejście w życie nie dotyczy wyłącznie przepisów ustawy o towarach i usługach przewidujących obowiązki podatników oraz zmiany stawkowe, lecz również przepisów mających pełnić wobec podatników funkcję ochronną. Na wspomniane powyżej 3 miesiące odroczone zostało obowiązywanie Wiążącej Informacji Stawkowej mającej na celu umożliwienie uzyskanie przez podatnika wiążącej dla organu informacji dotyczącej stawki podatku dla określonego towaru lub usługi. Z uwagi, iż instytucja ta miała zastąpić w pewnym zakresie indywidualne interpretacje podatkowe, okres obowiązywania interpretacji w odniesieniu do stawek podatku VAT przedłużony został konsekwentnie do dnia 1 lipca 2020 r.

- **zwolnienie z PCC części umów pożyczki**
Zgodnie z projektem ustawy zwolnione mają być od podatku od czynności cywilnoprawnych umowy pożyczki zawarte do dnia 31 sierpnia 2020 r., lecz jedynie w stosunku do przedsiębiorców w rozumieniu prawa przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu z uwagi na ponoszenie negatywnych konsekwencji ekonomicznych spowodowanych COVID-19. Specustawa nie definiuje w sposób ścisły rozumienia negatywnych konsekwencji stanowiących przesłankę zwolnienia, w związku z powyższym wydaje się, że zwolnienie będzie mieć charakter szeroki.
- **możliwość zwolnienia z podatku od nieruchomości**
Rada gminy zyska uprawnienie do zwolnienia za część roku 2020 r. podatku od nieruchomości gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej w rozumieniu prawa przedsiębiorców, wskazanym grupom przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu z uwagi na zaistnienie negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19. Natomiast organ

zarządcy gminy może poprzez zarządzenie przedłużyć wskazanym grupom przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19, terminy płatności rat podatku od nieruchomości, płatnych w kwietniu, maju i czerwcu 2020 r., nie dłużej niż do 30 września 2020 r. Wskazane zmiany zostały uregulowane w art. 15p ust. 1 oraz 2 specustawy.

ZMIANY W ZAKRESIE FORMALNEGO PRAWA PODATKOWEGO

- **eliminacja opłat prolongacyjnych w zakresie podatków stanowiących dochód budżetu państwa, jeżeli decyzja zostanie wydana na podstawie wniosku złożonego w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo w okresie 30 dni po jego odwołaniu, a w przypadku ogłoszenia stanu epidemii w okresie jego obowiązywania albo w okresie 30 dni po jego odwołaniu.**

Powyższa zmiana pozwoli na ułatwienie odroczenie terminu płatności podatku, rozłożenia go na raty, odroczenia lub rozłożenia na raty płatności zaległości podatkowej czy też ewentualnego umorzenia zaległości. Na marginesie warto podkreślić, iż zbliżone rozwiązanie dotyczące opłaty prolongacyjnej zostanie wdrożone w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych.

- **możliwość zawieszenia w razie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii przez organ z urzędu lub na wniosek postępowania podatkowego, kontroli podatkowej, postępowania celno-skarbowego lub postępowania.**

Zawieszenie postępowania jest zależne jest od uznania organu, a specustawa nie wprowadza szczególnych przesłanek zawieszenia. Ogólne prawo do zawieszenia postępowań zyska również minister właściwy do spraw finansów publicznych poprzez możliwość wydania rozporządzenia określającego zakres terytorialny zawieszenia, rodzaje postępowań i kontroli podlegających zawieszeniu oraz okres, na który następuje zawieszenie. Nadto podatnicy, promotorzy oraz wspomagający zwolnieni są czasowo z obowiązku raportowania

schematów podatkowych innych niż transgranicznych, bowiem terminy raportowania nie rozpoczynają się, a rozpoczęte podlegają zawieszeniu w okresie od dnia 31 marca do dnia 30 czerwca 2020 r. W obecnej chwili nie zostały uwzględnione postulaty uznania epidemii jako ujętej w ustawie przyczyny uzasadniającej brak winy w uchybieniu terminu czy ograniczenia prowadzenia kontroli podatkowej jedynie na podstawie dokumentów przekazywanych drogą elektroniczną.

przedłużenie czasu wydawania przez Dyrektora Krajowej Izby Skarbowej indywidualnych interpretacji podatkowych o 3 miesiące.

- To przedłużenie należy uznać za zmianę niekorzystną dla podatników, choć zapewne uzasadnioną obecną sytuacją. Dodatkowo termin ten może ulec kolejnemu przedłużeniu o dalsze 3 miesiące na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów.

ZMIANY W ZAKRESIE PRAWA POMOCY PUBLICZNEJ

- Adresatami wsparcia w ramach projektu ustawy o udzielaniu pomocy publicznej w celu ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw z dnia 20 marca 2020 r. będą przedsiębiorcy, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji zagrażającej ich istnieniu (przedsiębiorcy „wymagający ratowania”) lub wymagają restrukturyzacji.
- W polskim porządku prawnym istnieją już regulacje umożliwiające udzielanie pomocy przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji. Regulacje te znajdują się w przepisach ustawy – prawo restrukturyzacyjne i stanowią program pomocowy notyfikowany Komisji Europejskiej. Przepisy Projektu przewidują regulacje szczególne, uelastyczniające warunki uzyskania takiego wsparcia. Analiza treści przepisów zawartych w Projekcie wskazuje, że zamiarem ustawodawcy jest modyfikacja ww. reguł, która będzie stosowana w perspektywie długookresowej (nawet 10 lat), a więc Projekt nie ma wyłącznie na celu wsparcia przedsiębiorstw dotkniętych skutkami pandemii koronawirusa i wprowadzonymi w celu przeciwdziałania rozwojowi pandemii środkami administracyjnymi czasowo ograniczającymi lub całkowicie wyłączającymi możliwość prowadzenia działalności gospodarczej.

Przepisy Projektu przewidują możliwość udzielania trzech rodzajów pomocy:

- a) pomocy na ratowanie;
- b) pomocy na restrukturyzację oraz
- c) pomocy na tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne.

- Pierwsze dwa rodzaje pomocy przewidziane są dla wszystkich kategorii przedsiębiorców, bez względu na ich rozmiar, natomiast pomoc na tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne może być udzielona wyłącznie mikro-, małym i średnim przedsiębiorstwom („MŚP”).
- Istotną nowością, którą wprowadza Projekt, jest możliwość udzielenia pomocy również przedsiębiorcom niewypłacalnym.

Do tej pory możliwość taka była ograniczona wyłącznie do przedsiębiorstw prowadzących (lub zamierzających przeprowadzić) postępowanie restrukturyzacyjne lub „zagrożonych niewypłacalnością”, a więc niezajdujących się jeszcze w stanie niewypłacalności uzasadniającym zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości.

- Projekt nie przewiduje znaczących ułatwień w zakresie możliwości otrzymania wsparcia przez przedsiębiorców w stosunku do już obowiązujących regulacji. W dalszym ciągu pomoc na ratowanie lub restrukturyzację nie będzie dostępna dla każdego.

Możliwość uzyskania pomocy wciąż obwarowana będzie, m. in. zakazem udzielania pomocy przedsiębiorstwom „nowym” (konieczność istnienia na rynku co najmniej przez 3 lata) oraz zasadą „tylko jeden raz” (tj. brak możliwości udzielenia pomocy przedsiębiorstwom, które otrzymały pomoc na ratowanie lub restrukturyzację lub realizowały plan restrukturyzacyjny w ciągu ostatnich 10 lat – choć od tej zasady przewidziano pewne wyjątki), czy też koniecznością wykazania przez przedsiębiorcę, że udzielenie pomocy będzie „zapobiegać i prowadzić do ograniczenia trudności społecznych lub przewyciężenia niedoskonałości rynku”, który to cel nie zostałby osiągnięty (lub byłby osiągnięty w mniejszym zakresie), gdyby wsparcie nie zostało przyznane.

- Pomoc publiczna udzielana będzie ze środków budżetu państwa. Ze względu na to, że Projekt będzie stanowił modyfikację programu pomocowego zatwierdzonego przez Komisję Europejską w decyzji z dn. 29.08.2016 r., konieczna będzie notyfikacja programu Komisji Europejskiej. Projekt przewiduje ponadto, że pomoc udzielana w ramach tego projektu będzie podlegała indywidualnej notyfikacji Komisji

Europejskiej (co jest równoznaczne z koniecznością oczekiwania na pozytywną decyzję Komisji zatwierdzającą środek pomocowy). Spod wymogu notyfikacji zwolniona będzie jedynie pomoc MSP realizowana w okresie wskazanym przez Komisję w decyzji zatwierdzającej modyfikację programu pomocowego w kwocie nieprzekraczającej 10 mln euro.

- Pomoc publiczna na ratowanie lub restrukturyzację udzielana będzie przez ministra właściwego ds. gospodarki lub przez spółkę Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. („ARP”), jeżeli minister powierzy ARP te uprawnienia w drodze umowy.
- Pomoc na ratowanie może być udzielona przedsiębiorcy znajdującemu się w trudnej sytuacji ekonomicznej.

Pomoc udzielana będzie w celu umożliwienia prowadzenia działalności do czasu sporządzenia planu restrukturyzacyjnego lub na czas procesu likwidacji, lecz nie dłużej niż na okres 6 miesięcy. Pomoc udzielana będzie w formie pożyczki. Maksymalną wysokość pomocy oblicza się przy pomocy wzoru określonego w przepisach Projektu do kwoty niezbędnej do utrzymania podstawowej działalności operacyjnej. Udzielenie pomocy wiązać się będzie z koniecznością udzielenia zabezpieczenia spłaty pożyczki oraz realizacji obowiązków o charakterze raportowym, obejmujących m. in. przedłożenie do zatwierdzenia planu restrukturyzacji (lub uproszczonego planu restrukturyzacji – w przypadku MŚP), planu likwidacji lub oświadczenia o zamiarze spłaty pożyczki.

- Pomoc na restrukturyzację może być udzielona przedsiębiorcy znajdującemu się w trudnej sytuacji ekonomicznej w celu realizacji planu restrukturyzacji, która doprowadzi do przywrócenia „długotrwałej zdolności do konkurencyjności na rynku”

(tj. zdolności pokrywania kosztów działalności bez konieczności ponownego udzielenia pomocy przez państwo w okresie co najmniej 10 lat). Pomoc na restrukturyzację udzielana będzie wyłącznie jako „dodatkowe”, uzupełniające wsparcie. Realizacja procedury restrukturyzacji powinna być finansowana

z „wkładu własnego” przedsiębiorcy, obejmującego środki własne, środki pozyskane od wspólników lub wierzycieli lub środki pozyskane na warunkach rynkowych (a więc np. kredyty). Wysokość „wkładu własnego” powinna wynosić:

- 50% kosztów restrukturyzacji – w przypadku dużego przedsiębiorcy,
- 40% - w przypadku średniego oraz
- 25% - w przypadku mikro- lub małego przedsiębiorcy.

■ Pomoc na restrukturyzację może być udzielona w formie pożyczki, objęcia obligacji, zmiany terminu spłaty pożyczki na rzecz podmiotu udzielającego pomocy (prolongata) lub, po spełnieniu dodatkowych warunków, ulg w zapłacie administracyjnej kary pieniężnej, objęcia akcji lub udziałów w przedsiębiorcy będącym spółką kapitałową lub konwersji zadłużenia na akcje lub udiały.

■ Tymczasowa pomoc na restrukturyzację może być udzielona MŚP znajdującemu się w trudnej sytuacji ekonomicznej w celu umożliwienia prowadzenia działalności gospodarczej przez czas niezbędny do wdrożenia działań restrukturyzacyjnych mających na celu przywróceniu mu długookresowej zdolności do konkutowania na rynku. Ponadto, pomoc ta może być również udzielona MŚP, który nie znajduje się w trudnej sytuacji ekonomicznej, lecz „wymaga pilnego wsparcia płynności finansowej” z powodu zaistnienia wyjątkowych i nieprzewidzianych okoliczności. Projekt nie precyzuje bliżej tych przesłanek, jednak wydaje się, że wystąpienie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii spowodowanego rozprzestrzenianiem się koronawirusa może stanowić takie „wyjątkowe i nieprzewidziane okoliczności”. Tymczasowa pomoc na restrukturyzację udzielana jest w formie pożyczki w kwocie niezbędnej do kontynuowania działalności MŚP w okresie nie dłuższym niż 18 miesięcy i maksymalnie na okres 18 miesięcy i uwarunkowana jest opracowaniem, zatwierdzeniem i następnie wdrożeniem w życie uproszczonego planu restrukturyzacji.

- Pomoc na ratowanie lub restrukturyzację udzielana jest na podstawie wniosku składanego przez przedsiębiorcę do ministra (lub ARP). Przepisy Projektu zawierają szczegółowe wymogi, podobne w przypadku każdego z trzech rodzajów pomocy, co do treści wniosku, procedury i terminów jego rozpatrywania oraz procedury odwoławczej, obejmującej m. in. wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy oraz skargę do sądu administracyjnego.

AUTORZY OPRACOWANIA

Xawery Konarski
Adwokat, Starszy Partner

Wojciech Kulis
Adwokat, Partner

Maciej Toroń
Radca prawny

Bartłomiej Pyka
Doradca podatkowy

Dariusz Krzak
Aplikant radcowski